

Zpráva ECDC o významných přenosných infekčních nemocech (kromě covid-19) za 13. kalendářní týden, 28. března – 3. dubna 2021

Communicable disease threats report, 28 March-3 April, week 13

Zdroj: <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/communicable-disease-threats-report-28-march-3-april-2021-week-13>

Zdravotní hrozby mimo EU/EHP

- **Chřipka typu A(H1N1) variantní – Spojené státy americké, 2020-2021**

Americké CDC ohlásilo jeden případ chřipky A (H1N1)v u dospělého člověka, u kterého byla zjištěna expozice prasatům. Případy následného interhumánního přenosu nebyly pozorovány. Žádný další případ onemocnění chřipky A(H1N1)v dosud nebyl identifikován. Byla zajištěna hygienická opatření a další epidemiologické šetření probíhá.

Epidemiologický souhrn: V březnu 2021 ohlásilo americké CDC jeden humánní případ viru chřipky typu A(H1N1)v v Severní Karolíně. Případ byl identifikován v roce 2020. Jedná se o dospělou osobu, která nebyla hospitalizována a již se z onemocnění uzdravila.

Od roku 2011 do 20. března 2021 ohlásilo americké CDC ve Spojených státech 11 případů lidské infekce virem A(H1N1)v. V Evropě byly nedávno hlášeny případy infekce virem chřipky A(H1N1)v v Dánsku, Německu, a Nizozemsku.

Zdroj: US CDC

Hodnocení ECDC: V posledních letech byl pozorován sporadický přenos virů chřipky prasat z prasat na člověka. Pro další analýzu a charakterizaci viru je zásadní okamžitě sdílet všechny netytovatelné viry chřipky v síti referenčních laboratoří spolupracujících s WHO. U zjištěných případů je nutné velmi pečlivě trasovat kontakty, aby mohlo být včas zabráněno následnému interhumánnímu šíření. ECDC upozornilo již v roce 2016 na význam včasného sdílení informací týkajících se lidských případů viru A(H1N1)v. Případy onemocnění u lidí, ptáků a prasat je stěžejní co nejdříve hlásit prostřednictvím orgánů ochrany veřejného zdraví a do mezinárodních sítí cestou EWRS a IHR.

Akce: ECDC monitoruje celosvětové šíření virů chřipky prostřednictvím svých zpravodajských činností a sleduje kmeny zoonotické chřipky s cílem identifikovat významné změny v epidemiologii viru. ECDC zveřejňuje výroční zprávy o zoonotické chřipce, které shrnují případy přenosu viru ze zvířat na lidi.

- **Onemocnění virem Ebola v Nzérékoré, Guinea, 2021**

Dne 14. února 2021 bylo ve venkovské oblasti Gouéké, v oblasti Nzérékoré v Guinei, vyhlášeno propuknutí onemocnění Ebola (EVD). Tři humánní případy byly potvrzeny národní laboratoří a od dosud největší epidemie probíhající v západní Africe v letech 2013-2016 jsou to první potvrzené případy. Od poslední aktualizace 29. března 2021 nebyly WHO hlášeny žádné nové případy ani úmrtí.

Minulý týden začalo 42denní odpočítávání k ohlášení ukončení této epidemie, konkrétně 23. března 2021, kdy byl z Ebola Treatment Center (ETC) v Nzérékoré propuštěn poslední potvrzený případ EVD.

Epidemiologický souhrn: Od začátku vypuknutí prvního onemocnění Ebolou v oblasti dne 14. února 2021 do 29. března 2021 bylo zjištěno 18 případů EVD (14 potvrzených a čtyři pravděpodobné), včetně devíti úmrtí (z pěti potvrzených a čtyř pravděpodobných případů). V rámci těchto případů pět bylo detekováno u zdravotnických pracovníků, z nichž dva zemřeli (jeden potvrzený a jeden pravděpodobný případ). Devět pacientů s potvrzenou EVD se uzdravilo. Všechny případy byly hlášeny z prefektury Nzérékoré. Dosud poslední potvrzený pacient s Ebolou v Guineji byl propuštěn z ETC 23. března 2021. Tím bylo zahájeno 42denní odpočítávání do vyhlášení konce této epidemie.

Podle WHO, prvních sedm případů bylo zjištěno v blízkém okolí indexového případu - pacienta, který zemřel 28. ledna 2021 po návštěvě dvou zdravotnických zařízení a rodinného lékaře. Pět členů rodiny, kteří se 1. února zúčastnili pohřbu, a rodinný lékař, následně vykazovali příznaky podobné Ebole. Pět z těchto sedmi nemocných zemřelo a konaly se dva z epidemiologického hlediska nebezpečné pohřby. Zdroj infekce indexového případu není znám. Předběžné výsledky celogenomového sekvenování naznačují, že indexový případ klastru 2021 v Guineji byl pravděpodobně infikován ze zdroje přetrvávajícího od doby epidemie probíhající v západní Africe v letech 2013–2016. Další šetření v rámci této epidemie probíhají.

Dne 23. února začala v Gouecke, Nzérékoré, vaccinační kampaň - strategie kruhového očkování, zahrnující zdravotnické pracovníky, kontakty na případy EVD a kontakty očkovanych jedinců. Do 29. března bylo očkováno celkem 4 445 lidí v oblastech Conakry, Kindia a Nzérékoré.

Epidemiologická opatření a šetření stále probíhají a WHO poskytuje zemi potřebnou podporu při pořizování vakcíny i terapeutik, potřebných činidel a osobních ochranných prostředků. K dnešnímu dni bylo do Guineje dovezeno celkem 32 960 vakcín. WHO považuje riziko šíření EVD v zemi za vysoké, zejména vzhledem k neznámé velikosti, trvání a původu ohniska, potenciálně velkému počtu kontaktů a možnému potenciálnímu rozšíření do dalších částí Guineje a sousedních zemí. Současně Guinejské ministerstvo zdravotnictví společně s partnery v rámci Global Outbreak Alert and Response Network (GOARN) podporuje řešení (šetření a léčbu) jednotlivých případů a jejich kontaktů a zajišťuje zacvičení jednotlivých terénních týmů v provádění hygienicky bezpečných a důstojných pohřbů. V současné době existují multidisciplinární týmy, které mají za úkol v terénu aktivně vyhledávat případy EVD a poskytovat jim maximální možnou péči, trasovat kontakty a provádět osvětu v komunitách ohledně onemocnění a jeho možné prevence.

Vzhledem k tomu, že se ohnisko nachází v porézni pohraniční oblasti, je WHO rovněž v kontaktu se zdravotnickými orgány Libérie a Sierry Leone. Probíhají jednání o posílení dohledu v příhraničních oblastech a posílení místních testovacích a trasovacích kapacit v rámci surveillance. WHO je také v kontaktu s hraničícími zeměmi Pobřeží slonoviny, Mali, Senegalem a Guineou Bissau. Tyto země mají již dokončeny své národní plány připravenosti na EVD a jsou ve vysoké pohotovosti. Nadále však celkový odhadovaný stav připravenosti leží pod požadovanou hodnotou. Nigérii hrozí střední riziko propuknutí nákazy EVD a je v režimu pohotovosti. Dne 2. března 2021 se sešli vládní představitelé Guineje a šesti sousedních zemí. Na jednání byl dohodnut společný jednotný postup: vytvoření koordinačního mechanismu, zvýšení dohledu a prověřování osob na hraničních přechodech a ve vysoce rizikových komunitách, a zjednodušení předpisů pro dovoz vakcíny.

Podle WHO mezi možné problematické body patří nedostatečná koordinace v Nzérékoré, odpor komunity vůči epidemiologickým opatřením, potřeba dalších pracovníků k posílení operací v terénu, a nedostatek finančních prostředků.

Souvislosti: Guinea byla jednou ze tří nejvíce postižených zemí v rámci epidemie EVD v západní Africe v letech 2013–2016, což byla největší epidemie od doby, kdy byl virus poprvé objeven v roce 1976. Během této epidemie bylo detekováno více než 28 000 případů, z toho přibližně 11 000 úmrtí. Epidemie začala v Guineji a poté se přesunula přes pozemní hranice do Sierry Leone a Libérie.

Zdroje: WHO regional office for Africa | Ministry of health of Guinea | Agence Nationale de Sécurité Sanitaire (ANSS) | WHO Disease Outbreak News | WHO Regional Office for Africa Twitter | ANSS report | Weekly Afro Bulletin

Hodnocení ECDC: Tyto případy EVD jsou prvními případy onemocnění hlášenými v Guineji od velké epidemie v západní Africe v letech 2013 a 2016. Na základě předběžných molekulárních studií došlo k opětovnému vzplanutí choroby u asymptomatické osoby trvale infikované po celou dobu od epidemie 2013-2016. Avšak, jako potenciální zdroje této epidemie nelze vyloučit ani import onemocnění prostřednictvím cestujících ze země s endemickým výskytem viru Ebola, nebo zoonotický přenos. Některé druhy netopýrů jsou hostiteli pro virus Ebola ve střední Africe. Důkazy o příslušných zvířecích rezervoárech viru v západní Africe jsou však neprůkazné, a role dalších zvířat, jako jsou primáti (kromě člověka), nebo mezipřenositelů zůstává nejasná (stručný přehled byl zveřejněn 22. února 2021). Probíhající epidemie se může rozšířit do dalších oblastí Guineje a / nebo do sousedních zemí. Během epidemie 2013–2016 Guinea získala zkušenosti jak adekvátně reagovat, včetně zajištění včasné identifikace a izolace případů k zabránění dalšího přenosu. Probíhající pandemie covid-19 a ohniska dalších onemocnění (např. žlutá horečka a spalničky) mohou ztížit nebo zpomalit potřebnou odezvu.

Riziko pro občany Evropské unie / Evropského hospodářského prostoru (EU / EHP) žijící nebo cestující do postižených oblastí Guineje je nyní považováno za nízké. Onemocnění u neočkovaných osob bývá závažné a většina občanů EU / EHP proti EVD není očkována, avšak nyní existuje pouze velmi malá pravděpodobnost onemocnění občanů EU / EHP v Guineji. Současné riziko pro ostatní občany v EU / EHP je považováno za velmi nízké, neboť pravděpodobnost introdukce a následného sekundárního přenosu v zemích EU / EHP je velmi nízká.

Akce: ECDC sleduje situaci prostřednictvím svých epidemických zpravodajských činností. ECDC zveřejnilo stručné posouzení ohrožení virem Ebola v Guineji dne 22. února 2021. V tomto dokumentu jsou popsány možnosti epidemiologických opatření a vhodné reakce na výskyt EVD.

Geografická distribuce potvrzených a pravděpodobných případů onemocnění virem Ebola v Guineji, 2021

Ebola virus disease in Guinea as of 29 March 2021

Total cases

- Confirmed cases
- Probable cases
- Affected prefectures
- Guinea regions
- Other countries
- Capitals

Map extent location

Administrative boundaries: © EuroGeographics © UN-FAO
The boundaries and names shown on this map do not imply official endorsement or acceptance by the European Union. ECDC. Map produced on: 31 Mar 2021

• Onemocnění virem Ebola v Severním Kivu, Demokratická republika Kongo, 2021

Dne 7. února 2021 vyhlásil ministr zdravotnictví Konžské demokratické republiky (KDR) ohnisko viru onemocnění virem Ebola (EVD) poté, co byl zjištěn laboratorně potvrzený humánní případ. Ohnisko bylo zjištěno v provincii Severní Kivu ve východní oblasti KDR, kde v letech 2018 až 2020 došlo k velké epidemii. Od poslední aktualizace 28. března 2021 nebyly WHO hlášeny žádné nové případy nebo úmrtí. Dne 22. března 2021, kdy byl propuštěn z Ebola Treatment Center (ETC) v Katwě poslední potvrzený případ, začalo 42denní odpočítávání k ohlášení ukončení této epidemie.

Epidemiologický souhrn: Od začátku epidemie dne 7. února do 28. března 2021 bylo v provincii Severní Kivu ve východní oblasti Konžské demokratické republiky zjištěno celkem 12 případů EVD (11 potvrzených a jeden pravděpodobný), včetně šesti úmrtí. Konkrétně byly případy hlášeny ze zdravotních zón Biena (6), Butembo (3), Katwa (2) a Musienene (1). Nakaženi byli také dva zdravotníci. Šest případů se uzdravilo a bude začleněno do programu péče o přeživší. Dne 22. března 2021, kdy byl propuštěn z Ebola Treatment Center (ETC) v Katwě poslední potvrzený případ, začalo 42denní odpočítávání k ohlášení ukončení této epidemie.

Indexový případ prve kvůli příznakům odpovídajícím onemocnění Ebolou navštívil dvě zdravotnická zařízení ve městě Butembo ve zdravotní zóně Biena, od 25. ledna 2021. Na jednotku intenzivní péče v Katwě byla tato osoba přijata 3. února 2021, kde o den později zemřela. Diagnostika EVD byla

laboratorně potvrzena 6. února 2021. Pacientka byla vdaná za Ebolu přeživšího muže, jehož biologické vzorky byly od 28. září 2020 dvakrát negativní.

Dále byl hlášen klaster tří případů, přičemž jedním z nich byl očkovaný zdravotnický pracovník, který léčil indexovaný případ. První dvě zaznamenané zemřelé osoby v tomto ohnisku byly pohřbeny tradičním způsobem bez bezpečnostních opatření. Zdroj infekce indexového případu tohoto ohniska je v současné době neznámý a vyšetřování probíhá.

Výsledky celogenomové sekvenace potvrdily, že první případy byly infikovány ebolavirem typu Zaire a naznačují, že toto ohnisko je geneticky v úzké souvislosti s desátým ohniskem EVD, k němuž došlo v letech 2018 až 2020 v provinciích Severní Kivu a Ituri.

Opatření a řešení epidemie v současné době zajišťují orgány ochrany veřejného zdraví provincie Severní Kivu, které jsou podporovány WHO a ministerstvem zdravotnictví KDR. Celkem bylo identifikováno 124 kontaktů, z nichž 102 (83%) bylo vytrasováno. WHO uvádí, že většina kontaktů, jež nebyly osobně zdravotníky viděny, jsou spojeny s pravděpodobným případem ohlášeným ve zdravotní zóně Biena a tyto budou nadále dohledávány během odpočítávání konce epidemie.

V Butembu byla 15. února 2021 zahájena očkovací kampaň. Vakcíny a potřebná léčba byly již v Gomě k dispozici od 10. vypuknutí EVD v KDR. Je zavedena strategie kruhového očkování a od začátku této epidemie ke dni 28. března bylo očkováno 1 835 kontaktů a zdravotnických pracovníků. V Butembu muselo být pozastaveno kruhové očkování kvůli bezpečnostním hrozbám.

Podle WHO existuje řada přetrvávajících problémů v oblasti dohledu, včetně přístupu do postižených oblastí a nedůvěra komunit vůči orgánům ochrany veřejného zdraví a osobám odpovědným za šetření epidemie. Kromě toho byl přijat mnohem nižší počet (falešných) upozornění než v některých jiných ohrožených zdravotních zónách, což naznačuje nefunkční monitorovací systém. Mezi další problémy patří nízká adherence kontaktů k imunizaci (navzdory dostupnosti vakcín), špatná komunikace výstrah, nedostatečné možnosti léčby, včetně omezené infrastruktury pro izolaci případů a nedostatečných finančních zdrojů pro podporu všech stěžejních pilířů reakce. Vyskytují se také potíže spojené s rychlostí internetu a přenosem dat.

Souvislosti: Desátá epidemie EVD se vyskytla ve východních oblastech Konžské demokratické republiky a zasáhlo provincie Kivu a Ituri, kde nyní probíhá nový outbreak. V 10. epidemii bylo celkem hlášeno 3 470 případů, z toho 2 287 úmrtí. Začátek epidemie byl vyhlášen v srpnu 2018 a konec byl vyhlášen 25. června 2020. V západní provincii KDR (Equateur) proběhla 11. epidemie EVD: vyhlášena byla 1. června a ukončena 18. listopadu 2020. Zjištěno bylo celkem 130 případů, z toho 55 úmrtí.

Zdroje: WHO Regional Office for Africa | Ministère de la Sante Sitrep | WHO Disease Outbreak News | WHO Country Office DRC Twitter | Weekly Afro Bulletin

Hodnocení ECDC: Tyto případy EVD jsou prvními případy hlášenými v Severním Kivu v KDR od 10. epidemie ukončené v červnu 2020 (viz Stručný přehled posouzení hrozeb zveřejněný dne 22. února 2021). Probíhající epidemie se může rozšířit do dalších oblastí v KDR a / nebo v sousedních zemích, přestože zdravotnické orgány v KDR mají již rozsáhlé zkušenosti s řešením epidemií EVD. Probíhající pandemie covid-19 a další ohniska probíhajících onemocnění (např. cholera a spalničky) mohou znesnadnit řešení epidemie.

Riziko pro občany EU / EHP žijící nebo cestující do postižených oblastí KDR je považováno za nízké. Onemocnění u neočkovaných osob bývá závažné a většina občanů EU / EHP proti nemoci není očkována, avšak v této chvíli existuje velmi nízká pravděpodobnost, že se občané EU / EHP nakazí v

KDR. Současné riziko pro ostatní občany v EU / EHP je považováno za velmi nízké, neboť pravděpodobnost introdukce a sekundárního přenosu v rámci EU / EHP je velmi nízká.

Akce: ECDC sleduje situaci prostřednictvím svých epidemických zpravodajských činností. ECDC zveřejnilo stručné posouzení ohrožení, vypuknutí onemocnění virem Ebola v Severním Kivu v KDR dne 22. února 2021, ve kterém jsou popsány možnosti opatření.

Geografická distribuce potvrzených a pravděpodobných případů onemocnění virem Ebola v EU DRC, 2021

Ebola virus disease in the Democratic Republic of Congo as of 28 March 2021

Total cases

- Confirmed cases
- Probable cases
- Affected health zones
- DRC provinces
- Other countries
- Lakes
- ★ Capitals

Map extent location

Administrative boundaries: © EuroGeographics © UN-FAO © WHO
The boundaries and names shown on this map do not imply official endorsement or acceptance by the European Union. ECDC. Map produced on: 31 Mar 2021